

ED

*Klasický první román
z 87. revíru,
kde se každý policista
může stát
další obětí...*

MCBRANN

A pair of metal handcuffs with a chain.

Zabiják

Zabiják

ED MURBAIN

Román z 87. revíru

Zabiják

Přeložil Křišťan Bém

Velkoměsto na těchto stránkách je vymyšlené.
Lidé a místa, to vše je fiktivní.
Pouze postup policie vychází
ze zavedené pátrací techniky.

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2014

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 1956 by HUI Corporation

All rights reserved.

Z anglického originálu *Cop Hater*

(Published by Permabooks, New York, 1962)

přeložil © 2014 Křišťan Bém – dědicové

Jazyková korektura: Mirka Jarotková

První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-145-3

VĚNOVÁNO DODIE A RAY

1

ZA OBLOUKEM ŘEKY OHRANIČUJÍCÍM SEVER města bylo vidět jen velkolepou linii obzoru. Kdo se tím směrem zadíval, zatajil dech nad nezvyklou krásou. Obrysy budov se rýsovaly proti nebi a zakrývaly část modří: malé i větší plochy, kvádry domů, strmé střechy, věžičky a štíty lemovaly jako geometrické vzory dolní okraj nebeské klenby s bílými oblaky.

A kdo se ubíral po Nábřežní třídě v noci, toho ještě víc uchvacovala oslnivá mléčná dráha zářících lamp, moře světel, opřádající město od břehu řeky až k jižnímu konci, moře stvořené elektrickou energií. Výbojky na stožárech nad promenádou se třpytily do dálky a zrcadlily se v temné vodě. Zářící okna dotvářela hmotný obrys výškových staveb a sbíhala se ke hvězdám, dokud neskončila pod sprškou rudých, zelených, žlutých nebo oranžových neónů, které zabarvovaly oblohu pestrými blesky. Na sloupech křížovatek se rozsvěcovaly varovné signály a splývaly s ostatními světly v oslnivou podívanou.

Město odpočívalo v oblouku řeky jako hnízdo plné jiskřících drahokamů rozložených v několika třpytivě pulzujících vrstvách.

Domy vypadaly jako teple černé kulisy na obrovitánském jevišti.

Odrážely se ve vodě, zářivé výtvořiny lidského důmyslu, budící bážlivý údiv.

Za domy a světly běžely řady ulic. Dole na zemi ležel prach a smetí. Budík se rozezvučel o jedenácté v noci.

Muž se po něm natáhl, zatápal rukou ve tmě, našel páčku na zadní straně budíku a stiskl ji. Zvonení rázem ustalo.

V ložnici bylo ticho, slyšel jen klidné oddechování své ženy May.

Okna byla dokořán, ale vzduch v místnosti byl horký a dusný. Vzpomněl si na chladicí přístroj, který chtěl koupit, sotva začalo léto. Znechuceně se posadil a třel si oči buclatými pěstmi.

Byl vyšší postavy, měl krátké světlé vlasy, teď trochu pocuchané. Oči tak šedé, že v temnu místnosti splývaly s šerem, víčka naběhla spánkem. Vstal a protáhl se. Spal jen v pyžamových kalhotách, a když zdvihl paže nad hlavu, kalhoty mu sklouzly po plochem břichu s tuhým svalstvem. Vzdychl, znova si je natáhl a opět se zadíval na May.

Provlhlá pokrývka byla schumlána v nohou postele. May spala v klubíčku, noční košilku omotanou nad koleny. Přistoupil k lůžku a lehce ji pohládl. Zamumlala a otočila se na druhý bok. Zasmál se ve tmě a pak se šel do koupelny oholit.

Čas měl přesně vyměřený. Věděl, kolik minut mu zabere holení, kolik času potřebuje na oblečení, a dokonce jak dlouho mu trvá, než vypije šálek horké kávy. Před holením si sejmul náramkové hodinky a položil je na umyvadlo, aby na ně mohl chvílemi mrknout. V jedenáct deset se začal oblékat. Vklouzl do havajské košile Aloha, kterou mu poslal bratr. Navlékl si žlutohnědé gabardénové kalhoty a lehkou popelínovou bundu. Do levé kapsy si zastrčil kapesník a ze zásuvky si vzal peněženku a drobné.

Otevřel přihrádku a vyndal z ní svou osmatřicítku, jež ležela vedle Mayiny krabičky se šperky. Pohládl palcem tuhé kožené pouzdro a pak je i s pistolí zasunul pod bundu do pravé kapsy. Zapálil si cigaretu, vkročil do kuchyně, aby si ohřál vodu na kávu, a pak se šel podívat na děti.

Jako vždycky spal Mickey s palcem v puse. Pohládl ho po čele. Chlapec byl zpocení jako myš. Musí si znovu promluvit s May. Nemohou přece nechat děti, aby se potily jako v parní lázni. Šel ke Cathyině postýlce a také ji pohládl. Nebyla tak mokrá jako bratr.

Ovšem, je to děvče, děvčátka se tolik nepotí. Uslyšel, jak v kuchyni píská konvice. Mrkl na hodinky a usmál se.

Šel do kuchyně, dal si dvě malé lžičky kávového výtažku do velkého šálku a nalil na něj horkou vodu. Vypil kávu černou a neslazenou. Cítil, že se konečně opravdu probouzí, a přísahal si nejméně posté, že se nebude pokoušet urvat trochu spánku před noční službou, je to nesmysl. Má se vyspat, když přijde domů, co tímhle chce k čertu získat? Pár hodin ve dne? Teď aby vstával jak z hrobu. Ne, je to nesmysl. Musí si o tom promluvit s May. Dopil kávu a vrátil se ještě do ložnice.

Rád se díval na spící May. Cítil, že je to trochu podlé a hrubé, dopřávat si tuto radost. Spánek je cosi soukromého a není správné těšit se něčím na úkor člověka, který o tom nemá tušení. Ale vždyť je tak nádherná, když spí, co je na tom tedy zlého? Chvilí na ni hleděl, na černé vlasy rozhozené po polštáři, na plnou křivku boků a stehen a na krásné bílé tělo. Přistoupil k lůžku a shrnul jí dlaní vlasy ze spánku. Políbil ji jen lehce, ale pohnula se a řekla: „Mikeu?“

„Jen spí, zlatíčko.“

„Už jdeš?“ zamumlala ospale.

„Ano.“

„Dej na sebe pozor, Mikeu.“

„Dám,“ zasmál se, „a ty buď hodná.“

„Hmm,“ řekla a zabořila se obličejem do polštáře. Naposledy se na ni podíval ze dveří ložnice, prošel pokojem a vyšel z domu. Podíval se na hodinky. Bylo jedenáct třicet. Přesně podle programu, a na ulici se trochu zchladí!

V JEDENÁCT HODIN, čtyřicet jedna minut, když byl Mike Reardon vzdálen jen tři bloky od policejní stanice, prolétly mu dvě kulky zezadu lebkou a při výstupu z hlavy mu urvaly polovinu obličeje. Pocítil jen náraz a náhlou nesnesitelnou bolest, snad si ještě nejasně uvědomil hluk výstřelů, ale potom všechno zahalila tma a zhroutil se na dlažbu.

Byl mrtev dřív, než se dotkl země.

Byl v tomto městě doma a teď vytékala jeho krev z rozbitého obličejce na dlažbu a rozlévala se kolem v rudou lepkavou kaluž. Jiný občan ho našel v jedenáct hodin, padesát šest minut a zavolal policii. Navenek se občan, který běžel ulicí k telefonní budce, moc nelišil od občana Mikea Reardona, který ležel zhroucený a bez života na cementové dlažbě.

Až na jedinou maličkost.

Mike Reardon byl policista.

2

DVA PRACOVNÍCI kriminálního oddělení hleděli na mrtvé tělo ležící na chodníku. Byla dusná noc a nad hustou krvavou louží na dlažbě poletovalo hejno much. Pomocník policejního lékaře klečel u mrtvoly a s vážným výrazem ji prohlížel. Fotograf z identifikačního oddělení pilně mačkal jeden blesk za druhým. Napříč ulicí byly zaparkovány policejní vozy 23 a 24 a jejich osádky měly nevděčný úkol zadržovat zvědavce.

Telefonickou zprávu přijala jedna ze dvou centrál na policejním ředitelství. Ospalý strážný ji mlčky zaznamenal a předal potrubní poštou rádiové ústředně. Dispečer se napřed podíval na velikou mapu městských okresů, kterou měl za sebou na stěně, a pak vyslal tříadvacítku, aby prošetřili oznámení o krvácejícím muži ležícím na ulici a podali zprávu. Když vůz 23 ohlásil, že mrtvého našli, spojil se dispečer s vozem 24 a poslal jej na udané místo. Strážný z telefonní ústředny současně zavolal kriminální oddělení Sever a policejní stanici 87. revíru, neboť tělo bylo nalezeno v jejím prostoru.

Mrtvý policista ležel blízko vchodu do opuštěného, uzavřeného biografu. Před lety, když tu ještě stála módní vilová čtvrť, to bývalo prvořadé kino. Když čtvrť začala upadat, biograf mohl promítat už jen ohrané filmy, později klesl až k starým nebo laciným filmům zahraničním. Na levé straně sálu byl další vchod, který majitelé zabeznili. Časem někdo prkna vylámal. Na obnaženém schodišti se považovaly nedopalky cigaret, láhve od whisky a použité prezervativy. Do

ulice přechínající stříška nad vchodem měla plno nepravidelných, různě velikých děr od kamenů a zbytek této mozaiky dotvářely plechovky, kusy rour a různé haraburdí.

Proti biografu na druhé straně ulice bylo prázdné prostranství. Stál tu kdysi dobrý a dosti drahý penzión. Za starých časů nebylo nic divného vidět, jak se mramorem zdobenou bránou nese norkový kožich. Ale rozpínavá periférie se roztáhla až k cihlovým zdem hotelu, objala je svými chapadly a zvolna pohltila. Starý dům podlehl, zapadl do chudého předměstí a málokdo si už vzpomněl, že to kdysi bývalo krásné a elegantní sídlo. To byl jeho konec. Budova byla stržena a parcela nyní zela prázdnotou, jen tu a tam ještě ze země trčely zbytky cihlových zdí. Plán městské výstavby počítal s tímto pozemkem, ale zatím byl ponechán napospas dětem. Kdo chtěl, vykonal tady svou tělesnou potřebu, a tak se nad prostranstvím vznášel oblak zápachu, za horkých letních nocí nejsilnější. Vanul odtud k biografu a zhoustl pod převislou stříškou. Jako pach života halil chodník a teď se mísil s pachem smrti stoupajícím z dlažby.

Jeden z členů kriminálky couval od mrtvého a začal zkoumat chodník. Druhý zůstal na místě s rukama v kapsách. Asistent policejního lékaře konečně přerušil obřad, jímž chtěl dokázat, že muž ležící na dlažbě je skutečně mrtev. První policista se vrátil.

„Chcete to vidět?“

„Co máš?“

„Dvě nábojnice.“

„Ukaž!“

„Remingtonky, 0,45.“

„Dej je do obálky a přivaž k nim štítek. Už jste hotov, doktore?“

„Za minutu.“

Blesky vybuchovaly jeden za druhým. Fotograf se honil jako reportér beatové skupiny. Pobíhal okolo hlavní hvězdy a snímal záběry ze všech možných úhlů, jen se mu košile lepila na zpocená záda. Asistent policejního lékaře si dlaní otíral čelo.

„Kde ksakru vězí hoši z revíru?“ zeptal se první policista.

„Nejspíš mají rozehranou partii pokeru. Bez nich budeme aspoň dřív hotovi.“ Obrátil se k lékaři. „Co říkáte, doktore?“

„Končím,“ odpověděl asistent a unaveně vstal.

„Co jste zjistil?“

„Asi to, co sami vidíte. Byl střelen zezadu dvěma ranama, které pronikly hlavou. Smrt nastala nejspíš okamžitě.“

„Můžete nám udat čas?“

„Při střelný ráně? Neblázněte!“

„Myslel jsem, že vy doktoři dokážete divy.“

„Ano, ale ne v létě.“

„Nemůžete to aspoň odhadnout?“

„Jistě, hádání je dovoleno. Ten člověk nemá ještě žádný mrtvolný skvrny. Řekl bych, že byl zabit asi před půlhodinou. Jenže v tomhle vedru... Doufám, že nebudete chtít nemožný. Ani po pitvě nebude jasno...“

„Dobrá, v pořádku. Můžeme se podívat, kdo to je?“

„Nepokazte to hochům z laboratoře. Odcházím, mládenci, dobrou noc.“ Asistent pohlédl na hodinky. „Ať si kolega zaznamená, je dvanáct hodin, devatenáct minut.“

„A máme zas nový den,“ poznamenal policista. Zapsal čas na rozvrhovou tabulku, kterou měl stále v ruce.

Druhý policista klečel u mrtvého. Najednou zvedl hlavu. „Je ozbrojený,“ hlásil.

„A hele.“

Lékař se vzdaloval a osušoval si obočí.

„Vypadá to na osmatřicítku,“ řekl druhý policista. Podíval se důkladněji na pistoli v pouzdře. „Nojo. Speciál pro detektivy. Chceš na ni dát štítek?“

„Samo.“ V tu chvíli zaslechl první policista brzdění a za chvíli zastavil napříč ulice vůz. Otevřely se přední dveře, vystoupili dva muži a zamířili ke skupince kolem mrtvého.

„Z 87. revíru jsou tady.“

„Zrovna na čaj,“ poznamenal suše druhý policista. „Koho asi poslali?“

„Semizdá, že je to Carella a Bush.“ První policista vyndal z pravé kapsy bundy svazek štítků stažený gumičkou. Vytáhl jeden a zbytek zastrčil zas do kapsy. Štítek měl tvar obdélníku o šířce asi sedm centimetrů a délce dvanáct a byl světle hnědý jako ovesná mouka. Na jednom konci byl otvorem provlečen provázek s volně visícími konci. Na horním okraji byl vtištěn nápis *Policejní ředitelství* a pod ním menším písmem: *Evidence*.

Carella a Bush z 87. revíru se pomalu blížili. Příslušník kriminálního oddělení na ně letmo pohlédl a začal vyplňovat na štítku rubriku *Místo nálezu*. Carella měl modrý oblek s šedou kravatou, kterou k bílé košili přidržovala vkusná spona. Bush měl na sobě oranžovou sportovní košili a khaki kalhoty.

„Nejsou ti dva od lítačky?“ poznamenal hlasitě druhý příslušník. „Vy kluci sebou umíte hodit, na mou duši. Jak to děláte při náletu?“

„Necháme to odklizovací četě,“ řekl Carella. „A co děláte vy?“

„S váma se člověk zasměje!“ ozval se první. „Můžem sbalit fidlátka.“

„Měl jsem službu u příjmu, když to přišlo,“ vysvětloval Carella. „Bush dělal s Fosterem štáru v nějakým baru. Reardon se neukázal.“ Carella se odmlčel. „Bylo to tak, Bushi?“ Bush přikývl.

„Když máš službu v přijímačce, co děláš k čertu tady?“ řekl první policista.

Carella se zašklebil. Byl to vysoký, pružný chlapík. Vyzářovala z něho značná síla, ale nebyla to prostá fyzická zdatnost, spíš výsledek důmyslné souhry všech svalů. Kaštanové vlasy nosil krátce ostríhané. Měl hnědé oči a nepatrně šikmo skleslá víčka, jež mu dodávala vzhled hladce vyholeného orientálce. Měl široká ramena, štíhlé boky a potrpěl si na dokonalé oblečení, ať to byla třeba jen kožená bunda k vodě. Měl silná zápěstí a velké ruce. Teď je rozhodil a řekl: „Mám snad zvedat telefon, když tu máme vraždu? Nechal jsem to Fosterovi. Je ještě zelenáč.“

„Měli jste něco zajímavýho v posledních dnech?“ zeptal se druhý policista.

„Jako u vás,“ odpověděl Carella stručně.

„Někdo má kliku. Ale na vás určitě zůstaly jen zbytky.“

„Jen nějaká žabařina,“ řekl ten první.

„Jen to řekni srozumitelně,“ odpověděl Bush pohotově. Mluvil měkce a jeho klidný hlas každého překvapil, neboť měřil přes sto devadesát a jeho suché kostnaté tělo vážilo nejmíň sto deset kilo. Vlasy měl jako čupřiny, kterých se nedotkl hřeben. K tomu byly ještě tak rudé, že křičely i proti oranžové barvě jeho sportovní košile. Z krátkých rukávů couhaly silné svalnaté paže. Po pravém předloktí se táhla rozeklaná jizva po ráně nožem.

Fotograf přistoupil k bavícím se detektivům. „Tak, pánové, co děláte?“ zeptal se nedůtklivě.

„Pokoušíme se zjistit, kdo to je,“ řekl druhý příslušník. „Proč se ptáš? Něco se děje?“

„Neřekl jsem, že jsem už skončil.“

„Tak ty si chceš ještě něco zmáčknout?“

„Ne, ale můžete se aspoň zeptat.“

„Proboha, pro koho děláš? Pro Conovera?“

„Z vás od kriminálky darmo člověka rozbolí hlava.“

„Jdi domů a vyvolej si pár negativů, co říkáš?“

Fotograf pohlédl na hodinky. Zamumlal pár slov, ale neohlásil zjištěný čas, takže se první policista musel podívat na svoje, aby mohl zapsat jeho odchod do časové tabulky. Odečetl několik minut a zaznamenal zároveň dobu, kdy Carella a Bush vstoupili do akce.

Carella se zadíval na týl mrtvého. Výraz jeho tváře se téměř nezměnil, jen na vteřinu mu zastřel oči prchavý stín smutku a zase se ztratil.

„Čím střílel vrah?“ zeptal se. „Kulometem?“

„Pistolí pětačtyřicítkou,“ řekl první příslušník. „Našli jsme nábojnice.“

„Kolik?“

„Dvě.“

„Strašný,“ řekl Carella. „Což abysme ho obrátili?“

„Ambulance je na cestě?“ zeptal se Bush klidně.

„Ano,“ odpověděl první policista. „Jenže dneska v noci všechno plave.“

„Dneska v noci plave každý v potu,“ řekl Bush. „Jedno pivo by páslo.“

„Pojď mi pomoci,“ řekl Carella, „vezmi ho z týhle strany.“ Druhý policista se sklonil, aby Carellovi pomohl. Společně tělo obrátili. Hejno much hněvivě vzlétlo a pak se zas sneslo na chodník a na krvavou rozbitou ránu, která bývala obličejem. I ve tmě viděl Carella na místě levého oka zející otvor. Druhý otvor byl těsně pod pravým okem, rozbitá lícni kost byla vyražena dopředu a její ostré štěpiny prorazily kůži.

„Chudák,“ řekl Carella. Nikdy si nezvykl dívat se do tváře smrti. Už dvanáct let byl detektivem a za tu dobu se naučil snášet syrově drtivý, fyzický úder smrti, ale nedovedl se vyrovnat se vším ostatním kolem ní – s náhlým pocitem prázdna, jež následuje, když se pulzující život sesune v hromádku zkrvaveného masa.

„Má někdo světlo?“ zeptal se Bush.

První policista sáhl do levé kapsy. Stiskl spínač a chodník ozářil kruh světla.

„Na obličej,“ požádal Bush.

Světlo se přeneslo na tvář mrtvého.

Bush polkl. „Vždyť je to Reardon,“ řekl a hlas mu klesl. Pak opakoval téměř šeptem: „Kristepane, to je Mike Reardon.“

3

OSMDESÁTÝ SEDMÝ REVÍR měl šestnáct detektivů a jedním z nich byl David Foster. Ale mohl jich mít sto šestnáct a ještě by to nebylo dost. Od Nábřežní třídy s vysokými budovami, které se chlubily livrejovanými vrátnými a líftboyi, se okres prostíral k centru s lahůdkářskými obchody a luxusními kiny a dál na jih ke Culverově třídě a Irské čtvrti a ještě jižněji až k Portorické čtvrti a Groverovu parku, kde se potloukali výrostkové a výtržníci. Na východ a západ zahrnoval okres třicet pět městských ulic. V tomto čtyřúhelníku, ohraničeném na severu řekou a na jihu Groverovým parkem, a v blocích třiceti pěti ulic od východu k západu žilo na devadesát tisíc lidí.

David Foster patřil mezi obyvatele okresu.

David Foster byl černoš.

Narodil se tady, vyrostl v této čtvrti, a když dosáhl jedenadvaceti roků, zdrav na těle i na duchu, vysoký sto osmdesát centimetrů, o deset víc, než se požadovalo u policejních jednotek, s výborným zrakem a čistým rejstříkem, vykonal přijímací zkoušku a stal se strážníkem.

Jeho počáteční roční plat v té době byl 3727 dolarů a Foster se snažil, aby si jej zasloužil. Pracoval tak dobře, že byl po pěti letech vybrán do pátracího oddělení. Byl ustanoven detektivem třetí třídy, jeho roční plat činil již 5230 dolarů, a on se opět poctivě snažil, aby si jej zasloužil.

Jednoho časného rána, 24. července, zatímco jeho kolega Mike Reardon vyléval svou krev na okraj vozovky, vydělával si na svůj

denní chléb výslechem muže, kterého sebrali společně s Bushem při štáře v baru.

Výslech se konal v druhém patře policejní budovy. Napravo od stolku v prvním poschodí byla nenápadná a zaprášená bílá tabulka s černým nápisem, jež oznamovala: *Pátrací oddělení*. Směrová šipka informovala návštěvníky, že detektivové sídlí o patro výš.

Schody byly železné, úzké, ale dokonale čisté. Vystoupilo se po šestnácti stupních, pak se konstrukce zalomila v opačném směru a následovalo dalších šestnáct.

Návštěvník se octl na úzké, spoře osvětlené chodbě. Na pravé straně poblíž schodiště byly dvoje dveře označené tabulkou jako šatny. Dál, chodbou doleva, minul host lavičku z dřevěných latěk, která neměla opěradlo, poněvadž byla vsazena do úzkého výklenku s uzamčenými dveřmi, za nimiž byla nepoužívaná výtahová šachta. Další vchod vpravo byl označen jako *Umývárna pro muže* a na dveřích po levici visela tabulka se stručným nápisem *Kancelář*.

Na konci chodby byla služebna. Vpředu lačková přepážka a za ní stolky s telefony, pult na časopisy s několika fotografiemi a poznámkami, zavěšený svítící glóbus, za ním další stolky a nakonec zamřížovaná okna, která vedla na přední stranu budovy. Vpravo za přepážkou návštěvník mnoho neviděl, neboť stolky byly zastíněny dvěma vysokými, zeleně natřenými kovovými kartotéčnými skříněmi.

V této části místnosti právě Foster vyslyšel muže, kterého krátce předtím sebral v baru.

„Jak se jmenujete?“ zeptal se ho.

„*No hablo inglés,*“ odpověděl muž.

„Zatraceně,“ ulevil si Foster. Byl to hromotluk s temně čokoládovou pletí a veselými hnědými očima. Měl na sobě bílou popelínovou košili, u krku rozhalenou, rukávy měl na svalnatých pažích ohrnuté.

„*Cuál es su nombre?*“ zeptal se váhavou španělštinou.

„Tomas Perillo.“

„Vaše adresa?“ Chvilku přemýšlel. „*Dirección!*“

„*Tres-tres-cuatro Mei-son.*“

„Věk? *Edad?*“

Perillo pokrčil rameny.

„Dobrá,“ řekl Foster, „kde je nůž? Pitomče, takhle se do rána nikam nedostaneme. Podívej se, *donde está el cuchillo? Puede usted decirme?*“

„*Creo que no.*“

„Proč? Proboha, přece jsi měl nůž, ne?“

„*No sé.*“

„Syčáku, víš moc dobře, že jsi měl nůž. Tucet lidí ho u tebe vidělo. Tak jak je to?“

Perillo mlčel.

„*Tiene usted un cuchillo?*“ zeptal se znovu Foster.

„Ne.“

„Lháří!“ vykřikl Foster. „Ty jsi měl nůž. Co jsi s ním udělal, když jsi pobodal toho chlapa v baru?“

„*Dónde está el servicio?*“ zeptal se Perillo.

„S tím mi dej teď pokoj,“ vyštěkl Foster. „Postav se! Myslíš snad, že jsi někde v herně? Vyndej ruce z kapes!“

Perillo vytáhl ruce z kapes.

„Tak kde je ten nůž?“

„*No sé.*“

„Ty nevíš, ty nevíš,“ opičil se Foster. „Dobrá, táhni ven. Posadíš se na lavici na chodbě. Zavolám někoho, kdo mluví španělsky. Jdi si zatím sednout. Běž!“

„*Bien,*“ odpověděl Perillo. „*Dónde está el servicio?*“

„V chodbě vlevo. A nebuď tam celou noc.“

Perillo vyšel. Foster se tvářil vztekle. Člověk, kterého Španěl pobodal, neutrpěl těžké zranění. Kdyby se měli starat o každou rvačku, v níž to dojde na nože, nevyšli by z práce. A co by teprv dělal někde jinde, kde píchnout nožem je něco tak všedního jako podříznout krůtu. Zasmál se svému nápadu, vložil papír do psacího stroje a začal psát zprávu o vloupání, které vyšetřovali před několika dny.

Přišli Carella a Bush a na první pohled bylo vidět, že mají naspěch. Carella zamířil hned k telefonu, podíval se do příručního seznamu a začal vytáčet číslo.

„Co se děje?“ zeptal se Foster.

„Ta vražda,“ odpověděl Carella.

„A co?“

„Byl to Mike.“

„Který Mike?“

„Reardon.“

„Cože?“ zeptal se Foster s úžasem. „Cože?“

„Dostal dvě rány do hlavy zezadu. Volám poručíka. Bude asi chtít rychlou akci.“

„Poslyš, nežvaní!“ zeptal se Foster Bushe. Když však spatřil výraz jeho tváře, poznal, že Carella nežertuje.

PORUČÍK BYRNES BYL NÁČELNÍKEM pátracího oddělení 87. revíru. Byl menší postavy a hlava mu seděla na zdatném trupu jako cvoček. Měl kovově modré oči, které už něco viděly, a neušla jim žádná maličkost. Věděl, že jeho okres je horká půda, ale právě proto jej měl rád. Špatní sousedé potřebují dobré policisty, říkával často a byl pyšný, že patří k lidem, kteří dovedou zabrat. Měl pod sebou šestnáct mužů, od této chvíle vlastně už jen patnáct.

Z těchto patnácti mužů se teď kolem něho v služební místnosti shromáždilo deset. Ostatních pět plnilo úkoly, od kterých je nemohl odvolat. Rozesadili se na židlích a rozích stolů, někteří si stoupli k zamřížovaným oknům nebo se opřeli o kartotéční skříně. V pracovním vypadalo jako při střídání směn, jen neslušné vtipy nebylo slyšet. Všichni věděli, že byl zabit Mike Reardon.

Poručík Lynch stál vedle Byrnese, který si nacpával dýmku. Byrnes měl tlusté zručné prsty, palcem pěchoval horlivě tabák a nedíval se na nikoho.

Carella ho pozoroval. Obdivoval poručíka a vážil si ho, i když mu

většina říkala „starej bubák“. Carella znal řadu kolegů, kteří pracovali v revírech, kde velitel víc práskal bičem, než užíval rozumu. Pro tyrana člověk nerad pracuje. Byrnes byl jiný, a byl nejen dobrý vyšetřovatel, byl taky chytrý. Proto ho Carella soustředěně sledoval, i když Byrnes dosud mlčel.

Byrnes škrtl zápalkou a zapálil si dýmku. Vypadal jako klid'as, který si právě chce dát skleničku portského po těžkém obědě, ale pod tvrdou lebeční kostí se mu na plné obrátky točila kolečka a hluboko v nitru ho páliło rozhořčení nad vraždou jednoho z jeho nejlepších lidí.

„Tady velký řeči nepomůžou,“ promluvil najednou. „Najděte mi toho darebáka co nejdřív.“ Vyfoukl obláček kouře a rozehnal jej širokou rukou s krátkými prsty. „Když si přečtete noviny a uvěříte jim, dozvíte se, že policista nenávidí vrahy policistů. Je to zákon džungle. Kdo s koho. V novinách je dost pitomců, kteří si myslí, že jde o pomstu. Jenže my nemůžeme dopustit, aby nás někdo zabíjel, protože policista je symbol pořádku a zákona. Jestli tenhle symbol padne, budeme mít na ulici zvířata. Už je jich tam stejně dost. Proto chci, abyste našli Reardonova vraha – nejen proto, že byl z našeho revíru a že to byl dobrej policista. Chci, abyste toho syčáka našli, protože Reardon byl chlap – moc dobrej chlap. Pusťte se do toho, odkud chcete, znáte svou práci. Hlaste mi všechno, co objevíte, co ulovíte v archívech i na ulici. Ale hlavně ho koukejte najít. To je všechno.“

Poručík se vrátil s Lynchem do své kanceláře. Několik vyšetřovatelů zamířilo do kartotéky zjistit, kteří rváči kdy používali pětáctýřicítky. Někteří šli do „špinavé kartotéky“, seznamu známých delikventů z okresu, a pátrali, kterému z vyhlášených zlodějů mohl Mike Reardon někdy šlápnout na prsty. Další se vypravili do kartotéky usvědčených pachatelů a začali soustavně zkoumat karty, kde se na případu podílelo i jejich oddělení, zvláště pak osobně Mike Reardon. Foster vyšel na chodbu a chlapíkovi, kterého předtím vyslychal, řekl, ať maže domů a příště nestrká nos, kam nemá. Zbytek skupiny, mezi ostatními i Carella a Bush, vyrazil do ulic.

„Starej mi jde na nervy,“ řekl Bush. „Myslí si, že je Napoleon.“

„Byrnes je správněj chlap,“ odporoval mu Carella.

„Zřejmě si to o sobě myslí.“

„Tobě jde na nervy všechno,“ poznamenal Carella. „Špatně ses vyspal.“

„Řeknu ti, že v tomhle zatraceným revíru dostanu brzo žaludeční vředy,“ odpověděl Bush. „Nikdy mi nic nebylo, ale od tý doby, co jsem byl přeloženej sem, cítím, jak na mě ty vředy lezou. No jak by sis to vysvětlil?“

Bush mohl dostat vřed z mnoha příčin a žádná nemusela mít nic společného s revírem. Ale Carella neměl v tu chvíli chuť se přít, a proto zachoval klid. Bush zatrpkle pokýval hlavou.

„Musím zavolat ženě,“ řekl.

„Ve dvě hodiny v noci?“ zeptal se Carella nedůvěřivě.

„A co má bejt?“ zeptal se Bush sršatě.

„Nic. Jen jdi a zavolej jí.“

„Chci se jen přesvědčit,“ řekl Bush a dodal, „jen přesvědčit.“

„Ovšem.“

„K čertu, třeba se teď kolik dní nedostaneme domů.“

„Ovšem.“

„Je na tom něco špatnýho, když zavolám a řeknu jí, co se děje?“

„Chceš se se mnou hádat, kamaráde,“ řekl Carella s úsměvem.

„Ne.“

„Tak jdi zavolat svý ženě a mně vlez na záda.“

Bush uspokojeně přikyvl. Zastavili se u kavárničky na Culverově, kde bylo dosud otevřeno, a Bush šel dovnitř telefonovat. Carella zůstal venku a opřel se o pult před kavárnou.

V městě bylo ticho. Vysoké domy natahovaly temné prsty k měkké propasti nebe. Tu a tam se zatřpytilo koupelnové světlo jako oko v prázdném obličejí. Dvě mladá irská děvčata minula cukrárnu a na dlažbě se rozlehl kovový zvuk vysokých podpatků. Carella vrhl letmý pohled na jejich nohy a tenké letní sukně. Jedna z dívek na něj bez

studu kývla a obě propukly v perlivý smích. Prolétla mu myslí vzpomínka, jak zdvihl sukni jednomu irskému děvčeti. Pocit byl tak intenzivní, že musel vytrysknout odněkud z hloubky jeho podvědomí. Zdálo se mu, že to snad jen někde četl. Irská děvčata, Odysseus? Tou knihou se nemohl prokousat, ale bylo tam o spoustě krásných děvчат a milování. Co asi tak čte Bush? Bush má moc práce, nemůže ani číst. Co se jen nastará o tu svou ženu!

Ohlédl se. Bush stál ještě v telefonní budce a živě hovořil. Prodač za pultem byl zahloubaný do dostihového programu a z koutku úst mu trčelo párátko. Na konci pultu seděl mladík a srkal vaječný koňak. Carella vdechl páchnoucí vzduch. Dveře telefonní budky se konečně otevřely, Bush vyšel ven a otíral si čelo. Kývl na barmana a připojil se ke Carellovi.

„V tý boudě bylo vedro,“ ulevil si.

„Všechno v pořádku?“ zeptal se Carella.

„To se rozumí,“ řekl Bush. Pohlédl podezřívavě na Carellu. „Proč by nebylo?“

„Už se nezlob. Tak kde začneme?“

„Nebude to tak lehký,“ řekl Bush. „Tohle mohl udělat nějaký darebák, kterej měl na Mikea pořádněj vztek.“

„Nebo někdo, koho zrovna při něčem nachytl.“

„Měli bysme to přenechat kriminálce, máme toho až nad hlavu.“

„Ještě jsme ani nezačali a ty už toho máš nad hlavu. Co je s tebou, Hanku?“

„Nic,“ řekl Bush, „ale myslím si, že policisti nejsou zrovna největší mozky.“

„Hezký, když to říká policista.“

„Ale je to pravda. Podívej se, celá ta naše pátrací skupina je spolek pitomců, víš to stejně dobře jako já. Abys byl detektivem, potřebuješ jen dvě silný nohy a houževnatou náuru. Nohy tě zanesou do všech špinavejch koutů, který musíš prolízt, a houževnatost ti pomůže, abys od toho neutek. Sleduješ mechanicky každou stopu, a když máš

štěstí, jedna z nich ti vyjde. Když nemáš štěstí, nevyjde žádná. Jsi v koncích.“

„A mozek k tomu nepotřebuješ, že ne?“

„Snad trochu. Ale moc ho policajt ze sebe nevydá.“

„Tak dobře.“

„Myslíš, že vydá?“

„Ne, nechci se hádat. Ale jestli Reardon někoho chytil právě při nějakém zločinu...“

„To je zas jiná věc, která mě u našeho řemesla rozčiluje,“ řekl Bush.

„Tobě leží policie pěkně v žaludku, co?“ zeptal se Carella.

„Celý tohle všivý město policii nenávidí. Myslíš, že má rád někdo poldu? Symbol zákona a pořádku, k smíchu! Ať si náš starej vyjde mezi lidi a podívá se, jak to doopravdy chodí. Každěj, kdo jednou dostal pokutu za parkování, má na policii spadeno. Tak je to!“

„Jistě, v tom je naše smůla,“ řekl Carella trochu mrzutě. Bush pokrčil rameny. „A co mi taky leze na nervy, je způsob, jak mluvíme...“

„Jak to myslíš?“

„Byl spáchán zločin!“ ušklíbl se Bush. „Tak mluví policajt. Už jsi někdy slyšel, aby řekli ‚čapli jsme toho lumpa‘? Ne, vždycky řeknou ‚Zajistili jsme pachatele‘.“

„Nikdy jsem neslyšel, že by strážník řekl ‚Zajistil jsem pachatele‘,“ namítl Carella.

„Mluvím o úředních zprávách,“ odpověděl Bush.

„Ovšem, to je něco jinýho. Jakmile jde o něco úředního, vždycky se lidi vyjadřujou jinak, než jak jim zobák narost.“

„Policajti tím víc.“

„Proč si nedáš pokoj? Něco tě kouslo nebo co?“

„Jen si tak hraju,“ dal se Bush najednou do smíchu. Všechny předchozí úvahy říkal svým obvyklým přiškrčeným hlasem, ale teď, když se smál, bylo už těžko poznat, jestli je opravdu naštvaný.

„Co kdybychom trochu provětrali výčepy,“ řekl Carella. „Totiž jestli v tom hrála roli nějaká nenávisť, mohl to být někdo z blízkého okolí. V putykách můžeme na něco kápnout, kdo ví?“

„Rozhodně si aspoň dám pivo,“ řekl Bush, „mám už na něj chuť, co jsem vyšel z domu.“

TROJLÍSTEK BYL JEDEN Z BARŮ, jakých jsou po světě tisíce. Stál na Culverově, zastrčen mezi vetešnickým krámkem a čínskou prádelnou. Měl celonoční provoz a zásoboval irské zákaznictvo z nejbližšího okolí. Někdy do Trojlístku zabrousil některý Portoričan, ale takové přesporní návštěvy neměli temperamentní stálí hosté, vždy ochotní k rvačce, zrovna rádi. Častěji než aby si smočili knírek – neboť pití ve službě předpisy přísně zakazují – zašli sem policisti proto, aby zjistili, jestli horké hlavy nerozpálila whisky a jestli tu pěsti nelítají moc divoce. V pestře zdobené místnosti se to teď pralo jednou za uherský měsíc – nebo řečeno poetičtěji – ne tak často jako za starých dobrých časů, kdy do těchto končin poprvé vtrhla vlna Portoričanů. Neuměli dobře anglicky, ani si nedovedli přečíst nápisy, a o to byl jejich vpád do Trojlístku nevázanější. Věrným zastáncům hesla Amerika Američanům naopak ani nenapadlo, že Portoričané byli a jsou taky Američany, a večer co večer prosazovali v nových bojích svoje vlastenecké stanovisko. Na stěnách baru se často zaskvěly rudé kapky čerstvé krve. Ale to bývalo za starých dobrých časů. Za nových špatných časů mohl host chodit do Trojlístku třeba týden a musel mít štěstí, aby uviděl jednu nebo dvě rozbité hlavy.

Za oknem stála tabulka „Dámy vítány“, ale mnoho dam pozvání nedbalo. Stálými hosty byli muži z blízkého sousedství, kteří se nudili mezi čtyřmi stěnami chudých obydlí a raději vyhledávali bezstarostné kamarádství s kumpány, jež domov nudil zrovna tak. Jejich ženy zas chodily hrát v úterý bingo, ve středu třeba do kina či do kavárny a ve čtvrtek naproti přes ulici do Šicího klubu, a jak se prostě hodilo. Co

je tedy na tom, urazit s kamarádem nějaký to pivo vedle v hospodě? Vůbec nic.

Špatné bylo, když se objevil někdo od policie.

Policajty totiž měli v žaludku všichni, a tajné zvlášť. Samozřejmě že se vždycky dalo prohodit: „Jak se daří dnes večer, inspektore Dugane?“ nebo nějaký podobný nesmysl, ale když si člověk zrovna opatroval pěkné místo v koutku pro nějakého zelenáče a kynula mu sklenka kořalky, nebylo příjemné, když si přisedl tajný. To dokázalo k ránu jednoho pěkně otrávit. Ne že by někdo měl něco proti policistům vůbec. Ale nemají se potloukat po hospodách a brát člověku náladu, když je v nejlepším. Taky nemají čmukat po hernách a kazit radost ze hry. Tím míň mají co dělat v hotýlcích a překážet člověku v jeho nejmilejší zábavě, zkrátka nemají strkat nos tam, kde o ně nikdo nestojí.

A tajný, to je zamaskovaný policajt, ta nejhorší věš.

Copak asi hledají ti dva čmucharové na konci baru?

„Dej nám pivo, Harry,“ řekl Bush.

„Pojďte dál,“ odpověděl majitel baru Harry. Natočil pivo a donesl je na stolec, k němuž se posadil Bush s Carellou.

„Dneska v noci přijde zvlášť k chuti, co?“ řekl.

„Ještě jsem neviděl hospodskýho, který by v takovém vedru načepoval a zůstal dlužen reklamou,“ odpověděl Bush klidně.

Harry se zasmál, ale jen proto, že zákazník byl policista. Dva muži u karetního stolku se hádali o svobodné Irsko. V televizi běžel noční film o ruské carevně.

„V práci, pánové?“ zeptal se Harry.

„Proč tě to zajímá?“ řekl Bush. „Máš pro nás nějakou?“

„Ne, jen se tak ptám. Myslím, že tady vám moc starostí nenaděláme... detektiva tu často nevidíme,“ řekl Harry.

„To proto, že máš tak pořádný podnik,“ poznamenal Bush.

„Nejslušnější podnik na Culverový.“

„Od tý doby, co jsme ti odstříhli telefon,“ řekl Bush.

„No, mívali jsme trochu moc hovorů.“

„Hlavně trochu moc sázek,“ odpověděl Bush klidným hlasem. Zdvihl sklenici s pivem, smočil horní ret do pěny a zas sklenici postavil.

„Nic to nebylo, na mou duši,“ řekl Harry. Nerad vzpomínal na výslech u státního návladního kvůli té proklaté telefonní kabině.

„Hledáte někoho?“

„Dneska je tu dost klid,“ řekl Carella.

Harry se usmál a vpředu se mu blýskl zlatý zub. „Tady je vždycky klidno, vždyť to znáte.“

„Ovšem,“ pokýval hlavou Carella. „Danny Pírko tu nebyl?“

„Ne, dneska jsem ho ani nezahlíd. Proč? Co se stalo?“

„To pivo je dobrý,“ řekl Bush.

„Ještě jedno?“

„Ne, díky.“

„Řekněte mi, opravdu se nic nestalo?“ zeptal se Harry.

„Co je s tebou, Harry? Něco se tu semlelo?“ zeptal se Carella.

„Cože? Ne, *toseví* že ne, přece byste si něco takovýho nemysleli. Ale je divný, když sem někdo od vás zabrousí. Chci jen říct, že se tu vážně nic nedělo.“

„V pořádku,“ řekl Carella. „Neviděl jsi v poslední době u někoho pistoli?“

„Pistoli?“

„Ano.“

„Jaká by to měla bejt?“

„Jakou jsi viděl?“

„Žádnou jsem neviděl.“ Harry se začal potit. Natočil jedno pivo pro sebe a rychle ho vypil.

„Žádnýho z těch mladejch pásků s boučačkou?“ zeptal se Bush tiše.

„Ale prosím vás,“ řekl Harry a setřel si ze rtů pěnu, „ty vidí člověk každou chvíli.“

„A co takhle něco většího?“

„Jak většího? Myslíte tak 0,32 nebo 0,38?“

„Myslíme tak 0,45,“ řekl Carella.

„Poslední pětačtyřicítka jsem tu viděl,“ řekl Harry zamyšleně, „už hezky dávno...“ Potrásl hlavou. „Ne, to by vám nepomohlo. Co se přihodilo? Někdo to koupil?“

„Dávno. Kdy dávno?“ zeptal se Bush.

„V padesátém, nebo spíš v jedenapadesátém roce. Jeden kluk přišel zrovna z vojny. Přihasil si to sem a mával nám tu pětačtyřicítkou před nosem, celej žhavez do rvačky. Jako všichni kluci. Dooley ho uzemnil. Pamatujete se na Dooleyho? Tohle bejvala jeho hospoda, než ho přeložili do jinýho revíru. Bezvadnej chlap. Vždycky se tu zastavil a...“

„Ještě tu někde bydlí?“ zeptal se Bush.

„Kdo?“

„Ten mladík, co se vytahoval s pětačtyřicítkou.“

„Jo ten,“ Harry svařtil obočí, „proč?“

„Ptám se tě, Harry,“ řekl Bush. „Bydlí nebo nebydlí?“

„Jo, myslím, že jo. Proč?“

„Kde?“

„Poslyšte,“ řekl Harry, „nechci dělat nikomu nepříjemnosti.“

„Nikdo nebude mít kvůli tobě nepříjemnosti,“ řekl Bush. „Má ještě tu pětačtyřicítku?“

„To nevím.“

„Co se stalo tenkrát v noci? Když ho Dooley uzemnil.“

„Nic. Ten hoch neměl pistoli nabitou. Víte, jak to chodí, zrovna se vrátil z vojny.“

„Jak to chodí?“

„Jen tak mával pistolí. Nevěřím, že byla nabitá. Hlaveň byla asi zavařená.“

„Víš to jistě?“

„No, to ne.“

„Vzal mu Dooley pistoli?“

„Teda...“ Harry se odmlčel a setřel si pot z čela, „myslím, že Dooley tu pistoli ani neviděl.“